Platica para el terª Domingo de Quaresma.

De la Contricion

Erat Iesus ejiciens demonium, et illud erat mutum.

Iesu Christo egoan lantzatcen demonio bat mutu zuten ebena guizona egoana porehituric beragaitic. S.n Lucasegan 11. C.

Demonio onec causatcen ebena beragaitic porehituta egoana gan mutututeco efectoa, da imagina bat ondo sentigarria, Iaungoicoac aurbentcen dabena guizonen beguietara, eragu tu eraguiteco efecto espiritualà, maliciaco espiritu onec cau satcen dabena animetan sarrragotan, causatcen dabena baño gorputcetan; eta ala topetan dirianen artean chito gauchi dauquenac loturic gorputceco miiña demonioen obraz, to petan dira contrara asco, dauquenac loturic animaco miiña curen impreninoagaitic. Cta icuiten gueiago, mutu espiri tual onec baño; guztiz gañean dempora onetan, ceñetan

Eleiciac aguintcen deuscun verba eguin deiegun bere Minis troai gueure concienciên utilidaderaco. Faltatceagaitic obliga cino onetara jausten da demonioen mendepeian sarriago tan, beste edocein delitoagaiti baño; cergaitic nola arierati juntatu zan becatuari damubaguea, dator medio onetati eguitena damubaguen Jauna. Ynos ere Demoniuac eztau confesatu gura izan bere becatua. Ezer ere estau gorrotat cen aimbeste nola becatuen confesinoa; ezertati ere eztitu apartatcen gueiago onetati baño bere mendepeian dagoce nac. Onetaraco betetcen ditu animac lotza falso bategaz, eguiten dabena lotzatu ditecen confesatcen, lotzatu eztiriala cometitcen; lotzatu ditecen erremedioaz, lotzacen ezti riala gaitzagaz; bildur izatea agueratcen, egon ezingo dana escutatuaic. Modu onetan eracarten ditu becatari aac pantidu gustietati falsoenera, eguiten deutela iruldu garldu

daquien egongo dana betico aguirian, eta eguiaz egongo litzateque escutaban eternidade guztian, declaratuco ba litza demporaz. Onec dira diabruben mutubac, da eratea, nortzuc diabrubac eguitenditubazan mutu. Onegaz ez baca rric eragoiten deutse alcansatu daquien euren becatuben parcacinoa, ezpada fortificatzen ere ditu euren oituna don guetan, eta gogortcen ditu gachean. Verba eguingo dogu bertze baten eguitenditubenac gaitic confesino dongac de claratu eragaiti euren becatuac; gaur esango dogu jaus ten diranac gaitic defecto artan bertan contricionoen faltragaitic: Onetaraco explicatuco dot leenengo ceñec izan beardaben penitente eguiazco baten contricinoa: Bigarren, cembat demporan iraun bear daben contricino onec. Con tricinoen qualidadeac, eta iraupena. Ara emen zarmoe onen gucia.

Leenengo Puntuba.

Confesatceco ondo, eta erreconciliatceco Jaungoicoac Peniten ciaco sacramentuban, bearda euqui contricino equiarco bat. Demporaguztian izan da necesario contricinoen movi mentu au, eta ain necesario, ece bera baga, iños iñorr ere eztau alcanzatu bere becatuben parcacinoa. Contricino au, dio Concilio Trentocoac, da animen dolore bat, eta becatu co metiduen gorroto bat, proposito firme bategaz ez barrino- iñoz cometiteco: Animi dolor ac detestacio de pecato commi so cum proposito no pecandi de cetero. Verba oneec icusi era guitendaube celacoac izan beandaben penitente baten dolo reac, gura dabenac alcanzatu bere becatuben parcacinoa.

1. Bear dau izan sobrenaturala bere principioan, eta— bere motivoetan. Bere principioan, dana Jaungoicoa;- bera da emoten dabena, eta ifinten dabena guizonen viot cean. Becatari oneec, dio Jaungoicoac berac bere Profeta

Ezequéleg andic aaitu naube; eurac viuntuco dira acordat
cera nigaz, cergaitic nic urratu dot dolorez euren biotza,
apartatcen, eta urrintcen zana nigandic. Contricinoac
izan ere beardau sobrenaturalac bere motivoetan, da era
tea izan beardabela sortuba fedien, eta Religinoen motivoac
gaitic; cergaitic becatubac desagradatcen dau Jaungoicoa,
ofenditcen dau bere Magestade infinitoa, equiten gaitu bere
enemigoac, eta diñoac perra eternoerra. Ala becatari asco
enganatcen dira, artcen daubela contricinotzat dolore na
tural bat; sentitcen dau afrentia, eta becatuben lotsia;
¿Baña sentitcen dau cergaitic desagradatcen jacon Jaungoi
coari? Ez suertez ere, bai bacarric desagradatcen jatelaco
guizonoai deshonrra, eta galtcen jacolaco estimacinoa.
Beste parte ori afluxitcen da, ondatu dabelaco bere caudala
eta zoxazuneco gastubetan; ¿Baiña cein da motivoa dolorie-

na.ᵃ Da menturas Jaungocoa ceiñ ofenditu daben bere larre

guitasunaquin.ᵉ Eta guchiago ere, bai bacarric pobreza,

eta miseria ceñetara eldudan bere govierru charraagaitic.

Araco lapurra, ete berte picaro ori damututen dira euren

lapuretac gaitic, eta insurtraagaitic; ¿ baña izango da mentu

ras justicien amodioagaitic.ᵉ Ez erpada castiguben bildurra

gaiti. Ala picaro orrec eztau ichiten picaro izatea, lapur

orrec eztau ichiten lapur izatea, bildur dira penen, eta ez

becatuben. Nic eztod condenatcen bildurra danean sobrerratu

zala, eta Jaungoicoac ere eztau gura condenatu didin. Escritu

reac berac irracurtendeuncu, Jaunen bilduntasuna dala jaqui

turien principioa; eta Trentoco Concilioac dio Infernuco bil

durra, eta pena eternoena dala ona, eta utila, eta guertutu

ten dabela guizona recivitceco bere becatuben parcacinoa

Penitenciaco Sacramentuban. Baña bildur orrec, (guertu-

ten dau Conciliòac, y dispònituco dau àrìo adiña justificacino
za alderatcen dabenian becatu eguiteco vorondatea, eta dago
arian lagunduric parcacinoen esperanceaz, eta Jaungoico
en amodioen principio bategaz. Bada, neure Christau
bac, ¿ Zagoce zubec ondo urtetuzic, contricinoac izan bear
dabena sobrenaturala, eta etorri bear dabela Jaungoicoagan
&c.? ¿ Euquidozube cuidaduba escatzeco? ¿ Erregutu deutza
zube humildade, eta izeguino conceditu dequizuben, eguin
daubena lenguez santu penitente guztiac? S.n Carlosec con
fesatcen zana ain sarritan, eta ceñen vicia zan ain adres
tuba, iñoz ezeben eguin urtian beingo confesinoa, ocu
patu bagaric leenago ordu osoac escatcen Jaungoicoari
contricinoa; eta zubec confesatcen zarienoc guchitan,
edo urtean beiñ, eta daucazubena vici bat utzaldiz be
teric; ¿ cer diot utzaldiz beteric? delitoz, eta becatuz?

+

¿Cembat dempora ocupatcen dozube alcanzatceco Jaungoicoa gandic viotz ones damutu, eta humildatu bat darra zuben daco ain bearrecoa?

2. Contricinoac izan beandau barrucoac. Bera da anima co dolore bat, ez gorputcecoa: Est dolor animi, dio concilio Trentocoac; Bear dogu, dio Profeteac, arrarçatu gueure viot zac, eta ez gueure jasteicoac: scindite corda vestra, et non vestimenta vestra. Campocotasuna, penitencien izudiñac o[illegible] dira; baña au da parteric chiquiñena. Becatuben acusaciñoa, neparriac, baruac, mortificacinoac, dauque virtute especial bat, baña gauza onec dira doiguino mane aparri batzuc viotz ones damutu batec eguiten ditubana sacrificio onetaraco. Bearda sartu viotcean, bera izan da leenengo culpa garria, berac izan bear dau leenengo-penitenteac. viotza da negar eguin bear dabena. Becata

ria icaratu bearda horrerer bere delitoen acusaciñoan, doloren indarrac vencitu daguian becatuben situra.

¿Baña nun topaduco dituguz alaco penitenteac? Confesino arco, baña contricino banacac. Galtcen bada urria, edo Cidarra negar arco; baña galdu arren gracia erta negarric eguiten!! Galtcen bada pleito bat afligitcen dira; baña ofenditu arren Jaungoicoa ertcurte causatcen molestiaric; Ce zordera, eta corde baquetasuna! Contricinoac bada izan bear dau barrucoac.

3. Yzan bear dau batera gorenac, eta universalac. Ezan eguizube gura dozuben leguez, edo contricinoa sacramentu baga, edo atricinoa sacramentubaz; dolore perfectoa, edo imperfectoa; nic diot, izan beardabela dolore gustietatic andienac, cergaitic becatuba dan gaitz gustietatic andienna. Contricinoac izan bear ere dau

universalac: Animi dolor ac detestatio de pecata commi

10: dio Concilio Trentocoac, esan guraḋau, zabaldu bear

dabela becatu gustietara, guchienaz mortaletara. Etzate

ce enganatu, neure feligres amatubac; galtcero, asco da eu

quitea gogoa, eta amodioa becatu mortal bacar bateri.

4. Contricinoen atcenengo qualidadea da, izan dedi

lla eraguillea, edo eficaza, eta encerratu daguiala pro

positoa ez oteza becaturic eguitero: cum proposito non

pecandi de cetero. Eta asco esatea confesoreari etza

rera biurtuco cometiteen becatu aec; bear da egon ba

rruti gogozaturic artaraco. esaten jatzubenian pulpi

toti, edo confesonarioan: Adisquidea bearda aldatu da

quizun vicia, espada galduco zara. Emendatuco nair,

erantzuten dozube bezala; eguiten dituzube promesa ain

cumplitubac, nola espera leique etzarerra biurtuco iños

icustera urlia persona, biurtuco dituzubela gairqui
eroaniño ondasun orrec. Au guztiau dago reducituric
verbetara, ceintzucaz ez bacarric engañatcen dozube
confesorea, espada baita zubec zeuroc ere, ifinten dozu
bela zeuben seguridade gustia engañubaz logradurico
absolucino baten. Baña engañatuco ezin dozube araco
Jauna, billatcen dituban[a]c bazterrac, eta viotzac, eta
eguunen baten erantzungo deutzubena zeuben laban
queriac, eta hipocresiac. ¿Bada noiz izango da ichiro,
eta erraguillea zuben proposito ona? ¿Noiz? Penitente
ac bearra eguin daguianean benetan deserrotuten bere
oitura dongac, daucanean cuidaduba alderatceco lagun
tarun dongac, eta ocasino peligrosoac. Dempora asco da dio
zubena, zagozela enfadaturic vici izatez dongano, eta
prometitcen dozubera aldatcea vicia. ¿ baña nun dago

+

aldanza orí? Ce efecto engendratu daube zuben contri

cinoac, eta zuben proposito onac? Ycaratu zaitece zimbet

te confesinoaparti nola eguin dituzuben, euqui baga ze

uben damutanun eguiñarco eguiñarco bat. Explicatu deut

zubet ya contricinoen qualidadeac, falta da oraiñ icusi

eraguitea cembat izan bear daben bere iraupenac.

Bigarren Puntuba.

Contricino eguiñarcoac izan beardau iraupenaroac. Bearda eu

qui confesatceco demporan, confesatu ezquero, eta perseveratu

artan eriotzaraño.

1. Contricinoa da bearrecoa confesatceco demporan. Bera

baga confesinoa ezta beste gauzaric, ezpada eguin dirian

becatuben contatce simple bat. Confesatu arar, eta ez vi

otzar, ezta confesatcea. Escriturac emoten deusu exem

plu on adirigarri bat Saul, eta Dabid Erreguecen per

sonan: biac becatu eguin euben; biac confesatu euben euren becatuba: Pecavi, esan eutzan Saulec Samueli; lomismo esan eutzan Davidec Natani; eta orren ez diran, bacarric batac merecitu izan eben entzutea Jaungoicoac parcatu eutzana. Ezregue biac usadu euben len guage bat; baña ez euben euqui viotza bera. Jaungoicoac icusten eben Davidegan viotz humilde bat, eta Saulegan viotz rebelde, eta gogortu bat. Nic becatu eguin neben, esaten eutzan Saulec Samueli; baña ezregututen deutzut carqatu zaitecen nire becatubaz. Nic becatu eguin neben, baña alambere, honrratu naguizu neu ne puebloco agura Zarren aorrean, eta Ysraelen aorrean:

Ó, eta cembat topetan dirian gaurco egunean Principe deventuradu onen imitadoreac, contentatcen dirianac eguitean errelacino euren becatubena, damutu baga -

euracgaitic! Acusatcen dira guizonen aorrean; baña eztira acusatcen Jaungoicoen aorrean. Confesatcen dituбe euren becatubac Sacerdoteari; baina eztitube confesatcen Jaungoicoari: Confesatcen ditube Sacerdoteari descargatceco, desembarasatceco, ez pensatceco gueiago aetan, sarra itceco costumbrea; baña eztitube confesatcen Jaungoicoari, cergaitic eztira damututen ofenditu daubelaco, eta eztitube condenatcen eguin dituben becatubac. Ala confesinoac egon beardau lagundueric contricinoaz.

2. Bearda euqui damuba confesatu ezquero ere, humildadatu Jaungoicoen aorrean, eta sentitu bere becatuben miseria, eta pisuba. Au iracusten deuscu Davidec esaten eutzanian Jaungoicoari: Nic aguertu neben neure becatuba, eta eztod escutatu neure injusticia, cergaitic sarraitu eben confesatcen, gorrotatcen, eta escatcen parcacinoa Jaungoicoari:

Dagoz batzuc confesatu ezquero euren becatubac, escutatcen
ditubenac moduren baten; cergaitic pensatu bearrean aetan,
eguiten daube aastu ditecen; alderatcen ditube euren vistati,
eta ichiten ditube ifinteti Jaungoicoen bequien aorrean.
E[illegible] au penitente eguiazco baten disposicinoa. Egon bear dau
damuturic confesatcen danean, eta confesatu ezquero.
3. Eta gueien dana bere vicico dempora guztian. Penitente
eguiazcoac dira beti; eta eguitendaube penitencia eriotzara
ño. Davidec beti euqui eben presente bere becatuba; beti ne
gar eguin eben, eta berac asegurazen deuscu, beti euqui
ebela bere bequien aorrean bere dolorea. Orregaitic S.n Efre
nec esan eben: Davidec becatu eguin beeben gau baten, ne
gar eguin eben gau guztietan. Esauteco cembat izan zan
bere dolorien iraupena, asco dogu consultatcea zazpi Salmu
penitencialac, dirianac bere penitencien archivoac leguez.

Ez eben sentimentu guchiago eguin S.n Pedroen ucatcean contri
cinoac: bera izan zan ain izaufen andrcoa, nola egoan botat
cen negarrac: aimbeste, ece bere criotzea ezquero topadu facon
matrallac arrecaturic, eta cari zilaturic, iracursten deuscuna
leguez anchiñaco Guzaso batec. Emacume mundutarrac, begui
ra eguizube Magdalena penitentea, Jesuchristoren oñetan, eta
Jaungoicoen Semeac parcatu beutzan ere bere leenagoco vicico
desordenac, alambere concebitu eben contricino ain vici bat,
ece empeñatu eben penitencia latz, eta gogor baten emparadu
rico bere vici gustian. Becatariac, ¿aurquitcen zare alaco dis
poicinoan, pensatcen dozubenian zeuben becatubetan? ¿acor
datcen zare euracaz eguiteco negar Jaungoicoen aorrean?
¿edo da mentuxaz divertitu zaitecen zeuben lagunaquin, eta
pentu barrijro aetan? Euqui eguizube aituric, becatuben con
tricinoac eztabela izan bear iragocoijac, espada iraun bear

dabela vici gustian: ala uste daube Eleizaco Doctoreac. Ycen mi becatua beti gorrotoparria, dio S.to Thomasec, bearda go rrotatu beti. Auda vide balanza euquiteco baquea gueure concienciar. Ya icusidozube, cembat iraun beardaben con tr[...]oac. Baña Christaubac, ¿imistendozube zubec equi au? ¿zagoce ondo usteturic, vici bear dozubena vistcen damuta sun onetan eriotzaraño: emon baga treguaric bapere zeuben doloreari, zuben penitenciac eztabela euqui bear beste terminoric, zeuben viciena baño? Ay! Penitenteac, Penitenteac bardin bazare equiar, eta ez icudian pensatu equizube benetan equi onetan, bear dituzubela gorrotatu zeuben becatubac, eta ichi betico. ¿Certarako da urrezatutea ain sarritan confesionarioetara, ezpadaroazube, ez zeuben becatuben damuariric, eta ez deseoric ere convertitceco? ¿eta cer servitcen deutzube humildatcea instante bat; perseveratcen dozubela beti zeuben

desordenatan, zuza ertozubela aldatu vicia? Ecatu deioguz Jaungoicoari guezatu baga penitencien espiritu au. Esan dei ogun sazzitan Obispo Santu baten imitacinoza: Ay neure Jauna, ete neure Jaungoicoa! bazzitu bequi neure biotza garbay vici bategaz, ofenditu dodalaco ain artunquiro: Exia tu bequi nigan espiritu barri bat, ezagutu daiqueana beca tuben anditasuna, eta eldu deitequeana afligitzera sentiga rriro: emon bequit, guzto badau, penitencien, eta contricino en sentimentubac, jatanac ain bearrecoac libratzeco neure becatubac, alcanzatzeco euren parcacinoa, izateco admiti duba berorren graciara, eta merecitzeco zori ona gozat ceco berori beti betiro. Ala deseatzen deutzubet &c.

MAN 697

FUNDACION
SANCHO EL SABIO
FUNDAZIOA